

ریاست جمهوری

سازمان میراث فرهنگی و گردشگری

سازمان میراث فرهنگی و گردشگری استان فارس

مسجد آخوند گراش

تهیه‌کنندگان : سیما علویه - رسول مشتاقیان

شماره ثبت:

تاریخ ثبت:

تاریخ تهیه: تابستان ۸۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شماره نامه لایحه ارسال (مالک) [] تاریخ نامه لایحه ارسال (مالک) []
 شماره رضایت نامه مالک [] تاریخ نامه رضایت مالک []
 کد کاربر قبلی [] کد کاربر فعلی [] کد کاربر پیشنهادی []
 نام کاربر قبلی [] نام کاربر فعلی نام کاربر پیشنهادی []
 گزارش کامل []

۱- موقعیت طبیعی اثر:

شهر گرانش در ۲۷ درجه و ۴۰ دقیقه عرض شمالی و ۵۴ درجه و ۸ دقیقه طول شرقی نصف النهار گرمینوج قرار دارد. گرانش در واقع یک نقطه شهری از بخش گرانش شهرستان لارستان در استان فارس می باشد که در ناحیه گرم و خشک بیابانی واقع شده است. ارتفاع این شهر از سطح دریای آزاد ۹۲۰ متر می باشد. براساس نقشه توپوگرافی با مقیاس ۱:۵۰۰۰ مساحت دشت گرانش بالغ بر ۶۲۵ هکتار می باشد که از این مقدار ۳۲۶ هکتار آن مساحت شهر و بقیه نخلستان، اراضی دیم، مرتع سایر تشکیل می دهد. شهر گرانش در قسمت جنوب استان فارس و با فاصله حدود ۳۶۰ کیلومتری از مرکز استان (شیراز) و همچنین غرب مرکز شهرستان با فاصله ۱۸ کیلومتر واقع شده است. میانگین بارندگی سالانه حدود صد میلی متر و تغییرات دمایی بین ۲ تا ۴۵ درجه سانتی گراد داشته که سیلابهای فصلی و سیستم بخش توزیع فسی و عجب آن توانسته نخلستانهای بزرگ و آبادی را ایجاد و آبیاری نماید.

۲- موقعیت فعلی اثر:

فاصله ۱۸ کیلومتری غرب لار

۳- شماره پلاک ثبتی اثر(بنا):

۴- تاریخچه و وجه تسمیه اثر:

تاریخ ساخت مسجد سال ۱۰۴۵ هـ. ق دوره صفوی می باشد.

شد سوابق پژوهشی اثر(شناسائی، بررسی، گمانه زنی، حفاری و...):

نهی گزارش ثبتی، عکس و نقشه جهت ثبت در فهرست آثار ملی

۶- نوع و توضیحات مالکیت اثر:

بنا مالک خصوصی ندارد.

۷- اقدامات انجام شده در مورد حریم اثر (حریم پیشنهادی):

حریم بنا تعیین نشده است.

۸- ویژگی اثر:

بنا دارای کتیبه است.

۹- مشخصات اثر: الف) تپه (ب) بنا(تزیینات، نوع مصالح، ابعاد و اندازه و ...)

این مسجد دو سنگ لوح دارد یکی مربوط به بنای مسجد که سال بنای آن باتوجه به تاریخ مذکور در سنگ نوشته ۱۰۲۵ و دیگری مربوط به تعمیر آن است که در سال ۱۳۱۲ هـ. ق توسط حاج زینل آخوند و پسرش ابراهیم انجام شده است. سالن این بنا دارای طاقهای تیزه داری است که بر روی چهار ستون حمل چهار بر قرار گرفته است و در چهار ضلع سالن طاق نماهایی در مقابل هر کدام از طاقها تعبیه گردیده است. شیستان مسجد نیز دارای چهار ستون دایره ای با طاق های هلالی در جهت شرقی غربی و سقفی هلالی می باشد و حیاط آن دارای شکلی ناسطیم در جهت شرق بنا ساخته شده است. این بنا شامل سالن اصلی، حیاط و شیستان می باشد. بر سنگ لوح اول که در بالای محراب نصب است و مربوط به زمان ساخت بناست چنین حک شده است.

شیخ اعزه اکرم، امجد متین دین از جود و همتش شده اسلام با نظام

ماه صفر بدوخته خمس و اربعین و الف این مسجد رفیع بنا کرد و شد تمام

عبداله اوستاد وی آن مادر زمان مردش دهد خدای جهان جنت اسلام

در عهد پادشاه جهان دارد دین پناه شاه سفیست نقد علی دوازده امام

پادش همیشه دولت اقبال وی مزید فی باقی اندهورالی ساعت البیتام

یارب به حق جود تو و مسطقی و آل بخشی بر آن کسی که فرامد در این مقام

بر سنگ لوح دیگر که در بالای سر در مسجد نصب است و مربوط به زمان تعمیر آن می باشد

اشعار زیر به چشم می خورد.

بر عبدالحسین نام آن مستنبر	نهاد این بنا ... شد
جو محمدصالح و هادی نام دار	زدند دامن همت اندر گمر
جو شد کار مسجد سراسر تمام	شود قلیل در که دادگر
ز سالی و نایم بروز شمار	البی ز عصبانش در گذر
ز عصر خدیوی که در روزگار	بدی ناصر دین خیر البشر
زمانی جو یگذاشت مخروبه شد	ز جا جستند آنکه دو مرد دگر
به تحدید این خانه برداختند	به نوبی خانی جن و شر
به سعی ابراهیم و فضل ...	شد این مسجد از جمله معمورتر
گناهان اهلس بیخس از کرم	همه بر امان انبی عشر
ز هجرت به تاریخ تا این زمان	ثلاث و ماء الف و اتنی عشر

تاریخ تعمیر بنا ۱۳۱۲ هـ.ق می باشد.

امداد مسجد آخوند

سالن: طول ۹ متر، عرض ۹ متر، ارتفاع ۹/۳۰ متر

شستمان: طول ۹/۳۰ متر و عرض ۸/۵۰ ارتفاع ۳/۵ متر

۱۰- نوع بهره‌برداری (تراکلی، فعلی و پیشنهادی):

این مسجد دارای کاربری مذهبی می باشد.

۱۱- توضیح دخل و تصرفات انجام شده و مشهود در اثر:

در بنا دخل و تصرفی صورت نگرفته است.

۱۲- توضیح تعمیرات گذشته (تراکلی):

این بنا در سال ۱۳۱۲ هـ.ق توسط حاج زینل آخوند و پسرش ابراهیم تعمیر شده است.

۱۳- شرح وضعیت موجود، خطرپذیری و آسیب‌های وارده (اگر آسیبی دیده است):

بنا سالم است.

۱۴- توضیحات ضروری و اختصاصی اثر:

با توجه به فرم بنا و کاربری مذهبی آن، لزوم ثبت در فهرست آثار ملی ضروری می‌نماید.

۱۵- ذکر منابع و مآخذ گزارش:

بازدید از محل و گفتگو با اهالی

۱۶- مدارک:

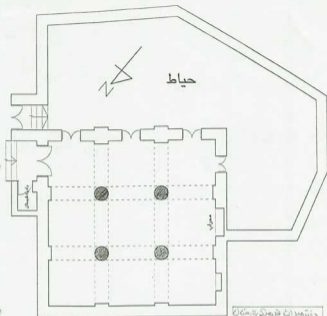
علاء مسجد احمد آباد

تواریخ میں مسطورہ عمارت کی تصویر

تواریخ میں مسطورہ عمارت کی تصویر

دائرة معارف خردنگی تاریخستان

شماره ۵ : ۱۱۶ / ۱۰۰

گردآورندگان فرهنگ گراش

ثابت آثار	خوان پروژه
مسجد اخوند	خوان نقشه
چهاربای - صلاحی	برداشت
آبینه افروز	ترسیم
مهندس مرتضی وقارفره	مقیاس
	تاریخ
آبانماه ۸۰	